

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

**González Téllez, Emanuel
Francofurti Ad Moenum, 1690**

Caput XXII. (a) Cœlestinus III.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](#)

NOTÆ.

Cœlestinus III.] Sic legitur in secunda collectione, sub hoc ipso titul. capite 5.

nullibi tamet exprimitur Prałatus, cui re-scribat Pontifex; unde cognosci non potest, de quibus Canonis in præsenti agatur. Commentarium hujus textus dedi supra in cap. 4.

CAPUT XXIL

(a) Cœlestinus III.

Non est in potestate homiaum, cùm plantant arbores, vel aliqua terræ semina mandant, quid eis satio sit, vel plantatio redditura, cùm juxta verbum Apostoli ad literam exponendum, neque qui plantat aliquid plenè faciat, neque qui rigat, sed Deus, qui tribuit incrementum. Audivimus autem, quod quidam vestrum de vineis, olivetis, canna mellis, & frugibus non nisi primò deducunt expensis semen, & laboris, vel agriculturæ decimas curant Ecclesiæ exhibere. Revera sicut sancti Patres in suis tradiderunt scripturis, de vino, grano, fructibus arborum, pecoribus, hortis, & negociatione, & de ipsa etiam militia, & de venatione, & de omnibus bonis decimæ sunt ministris ecclesiæ tribuendæ, ita etiam ut qui his solvere neglexerint, ecclesiasticâ debeant distriictione percelli. Præterea si quis decimas Deo non dederit, quæ sunt tributa agentium animarum, & ex debito requiruntur, ad decimam parrem, ut Augustinus docet, revocati meretur. Volumus igitur, & districte præcipimus, quod antequam deducatis de cunctis vestris bonis collectis expensas, salvis privilegiis (b) Romana Ecclesiæ, decimas Ecclesiæ, ad quas pertinent, cum integritate debita persolvatis.

NOTÆ

1. (a) **C**œlestinus III.] Ita legitur in secunda collectione, sub hoc titul. capite 4. nullibi autem exprimitur Prałatus, cui re-scribat Cœlestinus; quod & in aliis epistolis ipsius Pontificis sepe contingit, ut jam notavi.
2. (b) **R**omane Ecclesiæ.] Summus enim Pontifex potest privilegium exemptionis à decimarum solutione concedere, capite 2. de Ecclesiæ adi. probavi latè supra, in capite 4. Quod procedit dualibus conditionibus concurrentibus. Prima, ut congrua sustentatio ministris Ecclesiæ suppetat, alias nec consuetudine, privilegio, aut præscriptione obligatio decimarum minui, vel mutari valet. Secunda, ut adit iusta causa concedendi similem exemptionem. Causas autem minuendi obligationem decimarum ex veteribus Historicis refert Lemaistre libro 1. de decimis capite 5. & jam adduximus in capite 4. hoc titulo, ex quo commentario præsens petendum est.

CAPUT XXIII.

(a) Cœlestinus III.

Ex transmissa querela B. Dolen. Archidiaconi Rectoris Ecclesiæ de N. intelleximus, quod cùm miles quidam molendinum quoddam ad ventum in terra quadam infra fines parochiæ sua, de cuius terra prætentibus decimas solebat Ecclesia percipere memorata, construxit, de ipsis molendini obventionibus decimas ei solvere contradicens, in salutis sua periculum detinere non vertitur. Quia igitur fidelis homo de omnibus quæ (b) licet potest acquirere, sine diminutione decimas erogare tenetur, disc. v. p. A. s. m. quat. prædictum militem ad solutionem decimarum de obventionibus, quæ de opere dicto molendino sibi proveniunt, sine diminutione aliqua per censuram ecclesiasticam, subl. ap. obit. compellatis.